

«ایله» ولاپتی واقعه‌لری

[غواچه مخبره‌زدن]

قطای اخنالای خانکاو، خینان، اوچان
و باشقة ولاپتلر ده طامر چاپوب کوچه بگاندن
صوڭ بىر طارماقى بىزىڭ «ایله» ولاپتنە (قطای
فولندەنی تۈركىستان غە) ده كېلوب بىندى.

«ایله» ولاپنى نىڭ مرکز ادارەسى «كۈرە»
شهرىدەر. ابىكى اوج آى مۇدم موندە «جى»
آدىلى بىر مأمور جانغ - جونغ [ۋايوننى گوبۇنا-
ماور] بولوب كېلەدى. بۇ كىشى مانجورلاردن
اولوب اىشىكى لەك طرفدارى بىر آدم ايدى.
كېلەسى بىلەن «پۇنلار اخنالاڭ اوپامى» دېب
اصول جىپىدە مكتىلارن يابىرىدى و «چاغان»
دن (يىل باشى بايرامىدىن) صوڭ كېلۈرسىز
دېب قالەقى و «شىپىھ» عسکر لۇنى وطنلار بىدە
قاپتاروب بىاردى.

لەن، «بانغ» تۈنۈغ - لېن نىڭ [موندەنی
نظاملى عسکرلار باشلىقى نىڭ] اوزىنە خاص
و قطای نىسلەنە مەنسوب ۳۵۰ قدر عسکرى
بار ايدى. جانغ - جونغ آنلارنى مازانزىغە
چىارت ايتىمەدى. «بانغ» تۈنۈغ - لېن اوزى

قطای نیمه‌یونه مذسوب، حر فکرلی و باور و پا
تو بیدا سی کورمشن بو آدم در. او زافنه اوتهه دی
جانغ - جونغ ابله تونغ - لین آره‌سنده (بعنی
ڈاپوننی گو برناطور ابله نظامی عسکر لر
باشلغی آره‌سنده) اختلاف چقدی. نهاپت
اوئکان دیکاپر زلک ۲۵ زده کبیح ساهت ۸ - ۹
ارده تونغ - لین او زیندگی هسکری ابله شهرگه
ھجوم اپتدی و گو برناطور زلک سراپن طوپقہ
طوندر اباشلاڈی. گو برناطور او زیندگی عائله سی
ابله سراپن فاقحوب چھوب طالک آنفانچه غه
قدر پر پرده پاشر پذوب طورغان. لسکن آنی
طاھوب آلوب، او رام غه چغاروب آنوب
اوئر دیلر. اختلال قوزغالغان وقتده شهر زلک
ۋاپقالاری بېكلى بولغا نلقدن هېچ كم چغا و كره
آلامادی. صوڭره اختلاچىلار گو برناطور زلک
و باشقە الوغ مامورلور زلک سراپلرن طالادىلر
و باندر دىلر. او زلارن اسپر آلدىلر. اختلاچىلار
نفوذنى اوز قوللار بىنه آلغاندىن صولك «ابله»
ولاپتى زلک «دا - دو - دو» نامىدە او له رف
جمهورىت طربقىلە ادارە اپتلە چىڭن اعلان
اپتلەلر و «جي» «دن الوك گو برناطور بولوب
طورغان «غانغ» نى حکومت رئيسي نعىين
قىلىدەلر. بىنام علپە، حاضرگى حالىه «ابلە»
ولاپتى جمهورىتلى پر مەلکەت بولوب ادارە
قىلىنەقدە در.

«يانغ» تونغ - لین «ابلە» ولاپتى گۈزىتە
سېنەڭ مسئۇل محررى ايدى. بوزات توركچە
سىلە نىشىن اپتلگانى شابىد او قوقىلور مز زلک
خاطر زدە در، خ. ق.